

Livestream Christenen voor Israël – 16 februari 2021

"In goede en kwade dagen" - de Trouw van God en Zijn Aanwezigheid in Israëls midden

Hoe goed kennen wij God? Hoe ver gaat Zijn trouw?

Zijn er tijden waarin Hij Zijn volk aan zichzelf over laat? Tijden waarin Hij Zijn volk verlaat?

Is Hij trouw ook als er sprake is van ongehoorzaamheid aan Zijn bedoelingen?

Wat zegt de Schrift daarover?

Op welke manier is of blijft God betrokken bij heel zijn volk?

En: is dat nu nog steeds zo?

Of is Hij - sinds Jezus' verschijning - alleen maar betrokken bij een deel van het volk?

Diepe vragen, die ons bepalen bij ons eigen kennen van God.

En die van invloed zijn op de manier waarop we de Bijbel lezen en naar de geschiedenis van heel Israël kijken.

---

1. *"In goede en kwade dagen" - de Trouw van God en Zijn Aanwezigheid in Israëls midden* – dat is het thema voor vanavond. Woorden uit de aloude trouwbelofte. Zijn ze ook op de relatie van de HERE God en Israël toepasbaar? En geldt dat ook voor de relatie van de Heer Jezus met Zijn volk?

2. In de film *The Boy In the Striped Pajamas* gaat het om een vriendschap tussen een Joods jongetje (gevangen in een vernietigingskamp) en het zoontje van de kampcommandant. Op een gegeven moment zijn ze beiden in het kamp als er een groep Joodse mensen naar de gaskamers gedreven wordt ... en worden zij beiden meegevoerd en sterven samen in de gaskamer. De Nazi-kampcommandant – gealarmeerd – mist zijn zoon ... en vindt hem onder de doden. Dáár waar hij hem nooit verwacht zou hebben. Een aangrijpende film.
Maar nu een vraag: had ook Messias Jezus gevonden kunnen worden tussen de gestikte en in doodsangst gestorven Joodse mannen, vrouwen en kinderen? Hadden wij Hem daar kunnen vinden? Gestikt met Zijn volk, verdrukt, één geworden met Zijn volk in een onlosmakelijke kluwen mensenlichamen?

3. Maar zult u misschien zeggen: dat is toch een dwaze vraag. Hij was en is toch in de hemel. De Messias onder de doden? Midden in dat lijden?
En toch zegt Jesaja 63:9 over de HERE God "In al hun benauwdheden was ook Hij benauwd, en de Engel zijns aangezicht heeft hen gered."
Zou de Messias, zou Jezus op de een of andere manier ook aanwezig hebben kunnen zijn op het schip de *Exodus* ... aanwezig ook toen de Westelijke Muur in 1967 bereikt werd? Aanwezig tijdens een rakettenregen vanuit Gaza?
Wat is de diepste betekenis van Zijn Naam Immanuël ???

4. Eeuwenlang heeft de christelijke geloofsgemeenschap gemeend dat de geschiedenis van Israël vooral een geschiedenis van de *afwezigheid* van God was. Het volk gestraft, verstrooid, (volgens sommigen misschien *ooit* weer deel van Gods toekomst) ... maar vooral een volk *zonder Gods Aanwezigheid*. In het christelijk denken had het volk die zegen verspeeld. En Jezus' naam Immanuël dat was vooral voor ons. Hij was bij ons. Alle dagen.
Ja, natuurlijk, ook was Hij nabij *Joodse* gelovigen, maar verder niet ...
Koning der Joden? ... niet echt!
5. Maar hoe goed kennen wij God? Is de *Bewaarder* van Israël toch vooral de God geweest die Israël heeft verlaten (de *Verlater* van Israël)?
En Jezus, die in ons denken vooral aanwezig was en is als de Overwinnaar aan Gods rechterhand ... hoe goed kennen wij Jezus eigenlijk ... geldt Zijn Naam *Immanuël* slechts een deel van Israël?
6. De *Aanwezigheid* van God en die van Jezus, de Christus, de Messias ... wat kunnen we zeggen over Gods aanwezigheid?
Voor wie is dat geschenk van Zijn nabijheid?
En kan dat geschenk ook weer teruggenomen worden? Is Gods liefde voor Zijn volk voorwaardelijke liefde? Deuteronomium 28 is een hoofdstuk waarin de zegen op gehoorzaamheid en de vloek die volgt op ongehoorzaamheid centraal staan. Een huiveringwekkend hoofdstuk ... het lijkt enkel uit te draaien op ballingschap, verbannen door God uit het land. Maar omdat God trouw is dat niet het *laatste* woord. In Deuteronomium 30 profeteert Mozes over de omkeer, over daden van God die zal maken dat Zijn volk van hem zal houden, van harte; voor altijd zal Hij behagen hebben in Zijn volk.
Gods trouw is onvoorwaardelijk ... al kan het door woestijnen van ellende gaan.
- En toch ... hebben wij niet eeuwenlang gedacht dat geloof in Jezus de nieuwe *voorwaarde* was? En dat God daarom alleen maar aanwezig was en is waar Jezus gekend wordt?
7. Laten we eerst stil staan bij het grote *geschenk* van Gods *aanwezigheid*. Paulus noemt in Romeinen 9:4 die Tegenwoordigheid – de Heerlijkheid – een van de voorrechten van Israël.

*De HERE Zelf zal zijn volk **voorgaan** en **de weg wijzen**. Dat is het grote voorrecht dat Israël bij de Exodus geschonken wordt. **De Wolk- en de Vuurkolom, het is de Tegenwoordigheid des HEREN** die Zijn volk begeleidt, behoedt en de weg wijst.¹ Als een vervolg op Gods machtige openbaring en Aanwezigheid op de Sinaï, neemt Zijn Tegenwoordigheid de*

---

¹ Exodus 13:21-22.

Tabernakel tot woning.² En vanaf dat moment **deelt Hij in de weg** van Zijn volk. Waar de Tegenwoordigheid gaat, **volgt het volk.**³ De weg van God naar Zijn Land is de weg die Zijn volk moet gaan.⁴

De **Sjechiena** is onderweg naar haar rustplaats.⁵ En het volk moet **volgen**, want het is de weg naar hun eigen rust.⁶ Later daalt Gods Tegenwoordigheid neer om te rusten in de nieuwgebouwde Tempel.⁷ Daar woont Hij en hoort Hij.⁸

Wat opvalt is dat God **de wegen van Zijn volk deelt**, zoals het volk is geroepen om Zijn wegen te delen. Het **verbond van Sinai** – als een **huwelijksverbond** gesloten onder de choepa van de Wolk⁹ – wordt **gevolgd door een gedeeld leven en een ‘bewegen in samenzijn’**.

De **vraag** is echter of dit een samenzijn zal zijn **‘in goede en kwade dagen’**. Of zal de Tegenwoordigheid des HEREN Zijn volk verlaten wanneer het ontrouw wordt aan de HERE? Zal Hij hen in de steek laten als zij Hem in de steek laten? Zal Zijn Tegenwoordigheid dan weggenomen worden? Het volk zonder Gods aanwezigheid achtergelaten worden? **Of zal Hij, ook dan, op de een of andere manier tegenwoordig zijn, in lijn met de bekende woorden ‘in goede en kwade dagen’?** Voor de beantwoording van deze vragen is de mate van ons verstaan van de zelfopenbaring van God van cruciaal belang.

8. In **Leviticus 16:16** – het hoofdstuk over Grote Verzoendag – lezen we dat de Tent der samenkomst (de Tabernakel) *“bij hen verblijf houdt temidden van hun onreinheden”*. God wilde wonen onder het volk (Exodus 25:8). Daarom gaf de HERE ook allerlei geboden en regels opdat het **kamp heilig** zou zijn. Hij moest er kunnen wandelen (Lev 26:11–12; Deut 23:12–14). En **toch woont** (sh-k-n: vgl. Mishkan, Ex 25:9) Gods Tent **temidden van de onreinheden!** Eigenlijk past Israëls kamp niet bij de heiligheid van God. God wil zo graag dichtbij Zijn volk zijn, dat Hij lijkt te accepteren dat Zijn Woning telkens weer bevuild wordt. Hij verafschuwt zonde. Soms heeft Hij een afkeer van Zijn volk, maar **zelfs** als ze in de landen van hun vijanden verstrooid zijn zal Hij Zijn volk **niet versmaden, een definitieve afkeer van hen hebben en vernietigen of zijn verbond verbreken** (Lev 26:43–44).

Dit verlangen en deze trouw van God **verklaren** ook dat we zien dat de

² Exodus 40:34-35.

³ Exodus 40:36-38.

⁴ Exodus 33:14-16. **Gods aanwezigheid in Israëls midden maakt dat Israël verschilt van de volken.**

⁵ Psalm 132:13-14.

⁶ Numeri 10:33-36. Gods Tegenwoordigheid zoekt een rustplaats voor het volk.

⁷ 2 Kronieken 6:41-7:3.

⁸ 2 Kronieken 6:18-40.

⁹ Vgl. Exodus 19:18-20; 24:18.

Tegenwoordigheid van God het volk **vergezelt, zelfs in de ballingschap**. De onreine landen van de heidenen (Amos 7:17; Hos 9:3; Ezek 4:13; cf. Deut 4:28, 28:36) verhinderen God niet daar aanwezig te zijn en Zich te openbaren of in actie te komen voor Zijn volk.

9. Méér over dat: *samen in ballingschap ...?!*

*Toen **Jacob** vluchtte, ontmoette hij de HERE en hoorde dat Hij beloofde Jacob te vergezellen op zijn zelf-veroorzaakte weg van ballingschap. Hij zou Jacob niet verlaten. Zijn Tegenwoordigheid zou hem ook op de weg terug naar het Land begeleiden.¹⁰ **Jozef**, balling in Egypte, werd gezien door God en ervoer Zijn zorg.¹¹ Op dezelfde manier zou de Tegenwoordigheid des HEREN het volk niet verlaten bij het naderen van hun ballingschap in **Babel**.¹² Het **visioen** van **Ezechiël**, dat hij kreeg terwijl hij al in ballingschap was, liet zien dat, hoewel de Tegenwoordigheid van God de **Tempel zou verlaten**, het volk als zodanig **niet aan zichzelf overgelaten** zou worden.*

*De HERE Zelf spreekt in **Ezechiël 11:16** over de aanwezigheid van Zijn Tegenwoordigheid onder het volk in ballingschap, ook al zal dat op de manier van 'een weinig/klein heiligdom'¹³ – op een 'verminderde' wijze – zijn. Hij is tegenwoordig en deelt in alle pijn van Zijn volk.¹⁴ Ook de **andere visioenen** aan **Ezechiël** en **Daniël** gegeven maken als zodanig duidelijk dat ballingschap niet gelijkgesteld kan worden aan Afwezigheid van God.¹⁵*

*Gesteld zou kunnen worden dat **Ezechiëls visioen toont** dat ook in deze bijzondere situatie de HERE vooraan zou gaan, de weg wijzend. Volgend op Zijn afscheid en verlaten van de Tempel, zou het volk zelf het door God geschonken Land moeten verlaten.*

---

¹⁰ Genesis 28:11-15 laat zien dat HERE Jacob ontmoet op zijn vlucht die ballingschap impliceert, maar ook toont dit gedeelte dat engelen opklimmen tot God (om te 'rapporteren' over Jacobs situatie?) van de plaats waar hij was gaan liggen. Dat laat zien dat God hem niet alleen had gelaten., zoals hem in vs. 15 ook toegezegd wordt.

¹¹ Vgl. Genesis 39:23.

¹² In Leviticus 26:44 belooft de HERE dat Hij zijn volk niet zal verachten, zelfs als Hij het in ballingschap laat gaan.

¹³ **Ezechiël 11:16**. De Hebreeuwse uitdrukking (*lemikdasj me'at*) geeft aanleiding tot verschillende interpretaties. Is het een aanduiding met een temporeel aspect? Zal God 'korte tijd' aanwezig zijn (bijvoorbeeld als belofte dat de ballingschap maar kort zal duren [SV; HSV])? Of is het een aanduiding van het feit dat Zijn Tegenwoordigheid 'weinig' zal zijn vanwege het feit dat de ballingen geen toegang hebben tot de (verwoeste) Tempel (zo NBV en BGT; feitelijk verdwijnt zo het aspect van (enige) aanwezigheid van God)? Of gaat het om een mindere mate van Zijn Tegenwoordigheid (vanwege het verbannen zijn naar andere landen, NBG-1951)? Traditioneel vinden Joodse uitleggers hier de belofte van 'kleine heiligdommen', waarmee dan synagogen en leerhuizen bedoeld zijn.

¹⁴ Jesaja 63:9.

¹⁵ Vgl. ook W. Zimmerli die stelt dat de ballingschap ook zonder Tempel "nicht der Raum der reinen Gottverlassenheit ... (is; er blijft, EJW) eine Form der Nähe im Raum der Verlassenheit." (W. Zimmerli, Ezechiël, Biblischer Kommentar, Band XIII/1, 1969, 250).

*Maar net als **Hosea**,¹⁶ deelde ook God in de pijn van het ‘in goede en kwade dagen’, los van het feit dat de ballingschap zijn oordeel vormde. Deze gedachte kan vreemd op ons overkomen. We worden hier geconfronteerd met **ons verstaan en ‘zicht’ op God**. Het laat ons zien hoe diep Zijn liefde is, hoe ver Hij zal gaan in Zijn trouw. Hij zal zelfs Zijn volk niet verlaten als het oordeel nadert, met alles dat daarin is vervat.*

God spreekt op veel plaatsen echter ook over Zijn **terugkeer** – in Ezechiël 43 lezen we over de terugkeer van Gods Aanwezigheid naar de Tempel. Hij wil *daar terugkeren*, samen met Zijn volk. (Daarover later iets meer). Hij **verlangt naar Zijn uiteindelijke Rust, naar Zijn rustplaats**, in het fysieke geografische midden van Zijn aarde, in Zijn Land.¹⁷

Dit ‘samen-in-ballingschap’-zijn van God **beïnvloedt ook ons verstaan van wat zich afspeelde ‘in’ Jezus**, en van de realiteit die Hem ‘omvatte’. Uiteindelijk zal het ook ons verstaan verdiepen van Gods trouw jegens het geheel van Zijn volk.

10. De vraag is namelijk: **Verandert** er iets met de komst van Jezus? Wat betekent Zijn Naam **Immanuël** voor de vraag waar wij mee bezig zijn? Wat betekent het als **Paulus** de “genadegaven en de roeping Gods ... onberouwelijk” noemt (Romeinen 11:29).

Is ook de **Aanwezigheid** van God een van die **onberouwelijke** gaven?

11. Jesjoea/Jezus in ballingschap ...?!

*In de christelijke theologie is vooral het **overwinningsaspect** van Jezus’ dood en opstanding – onderstreept door Zijn verhoging tot de troon aan Gods rechterhand – benadrukt.*

*Zijn ‘**invlezing**’ in het midden van Israël maakt als zodanig al dat Hij onlosmakelijk verbonden is met het bestaan van het **gehele** volk.*

*De vraag rijst: zou deze verbondenheid kunnen impliceren dat Hij **met de totaliteit van het volk verbonden blijft, ook in zijn verhoging**? Zelfs wanneer Hij niet herkend, erkend en geëerd zou worden door heel Israël? Zou het kunnen zijn dat Hij **nog steeds deelt in alle nood** van heel Israël?*

*Zou Zijn naam **Immanuël** niet alleen maar inhouden **nabijheid en incarnatie met het oog op verzoening**, maar ook **nabijheid en een delen in de donkere wegen** van het volk als de Eersteling ervan?*

¹⁶ Vgl. Hosea 1-3.

¹⁷ Psalm 132:13-14. Ezechiël 43:4-9. Vgl. ook het ‘gebruik’ van Psalm 95:7-11 in Hebreeën 3-4 om aan te tonen dat er nog een toekomstige rust te verwachten is.

In een opmerkelijke **parallel aan het visioen van Ezechiël**, zien we hoe **Jezus het Huis van God verlaat** – daarmee Zijn daden en woorden in de Tempel beëindigend – en gaat zitten op de Olijfberg. Terwijl Hij uitkijkt over Tempel en stad spreekt Hij ernstige woorden over de moeilijke tijden die over het volk zullen komen.¹⁸ Hij neemt met verdriet afscheid van de Tempel en de stad, zoals Hij een paar dagen eerder over haar had gehuild.

De **Olijfberg heeft dus twee kanten!** Niet alleen **verhoging**, maar ook **afscheid met tranen en vertrek!**

De **berg van Zijn tranen** – Hij hilde terwijl Hij afdaalde – is ook de **berg van Zijn ‘verlaten’**.

Deze **berg van geëerd worden** door God (n.l. de verhoging ten hemel) is tegelijkertijd ook een **plaats van binnegaan in een onterende ballingschap** – niet welkom bij het volk als geheel.

Wat meer over die verbinding tussen Jezus en ‘ballingschap’:

Zijn **geboorte** als Maria’s zoon – Zijn ‘invlezing’ in Israël¹⁹ – had Hem al doen **delen in het leven van het volk** dat nog steeds **niet volledig was teruggekeerd uit de ballingschap**.²⁰

Ook **Zijn dood echter kent een ballingschapsaspect**. Zijn dood kan verstaan worden als het binnegaan van deze Eersteling van Israël in de duisternis van de Dag des HEREN. Een duisternis die uitliep op de diepste vorm van ballingschap, namelijk de dood, maar die ook impliceerde dat deze Eersteling binnenging in een nieuwe fase – dieper, zwaarder, langduriger – van de (immers nog steeds) aanwezige ballingschap.

En – zoals boven al gezegd – zelfs als het Zijn **Hemelvaart** betreft, is er een **aspect van pijnlijk afscheid-nemen aanwezig**. De eer van God, die de Messias in deze verhoging ontvangt, gaat tegelijk gepaard met een afscheid, dat **in het verlengde** ligt van het in ballingschap gaan van zowel **David** als van de **Tegenwoordigheid des HEREN**, en dat de consequentie en het vervolg vormde van Jezus’ eerdere vertrek uit de Tempel.

In zekere zin betekende Zijn dood ook een **binnegaan** in een fysieke **verbanning** uit de stad en het Land. Men zou kunnen zeggen dat Hij ook in dit opzicht **voaraan ging en de weg wees**. Want **later** zien we hoe ook Zijn

¹⁸ Mattheüs 24; Markus 13 en Lukas 21.

¹⁹ Voor deze term zie *De Messias leren*, 15.2, p. 202-203. Deze letterlijke vertaling van ‘incarnatie’ drukt de Inwoning van Gods Zoon in het vlees van Israël op een meer lijfelijke manier uit.

²⁰ Vgl. ook Mattheüs 2:13-23. Zijn kindertijd begon met een periode van ballingschap in Egypte. Ook het leven in Galilea was in zekere zin (gezien vanuit het perspectief van Zijn koninklijke, Judeese geboorteplaats) een ‘ballingschap’ binnen de grenzen van Israël.

'eerstelingen' in ballingschap moeten gaan, weg uit de stad;²¹ nog weer later gevolgd door heel Israël, verbannen door Rome.

We zouden daarom kunnen zeggen dat ook in Hem Gods Tegenwoordigheid de wegen van Zijn volk deelt. Op een diepe manier is Hij, ook in dit opzicht, Immanuël.

Het samengaan van het 'nog-niet' van de volheid van de verlossing en het 'reeds' ervan kunnen ook hier waargenomen worden. Want zoals boven gesteld, is het mogelijk om Jezus' dood te verstaan als een gelijktijdig plaatsgrijpend gebeuren van zowel een binnengaan in de ballingschap en van Zijn grote Exodus.²² Zijn verhoging tot Gods rechterhand impliceert tegelijkertijd de realiteit van het 'nog-niet' van Zijn koningschap in Jeruzalem, want daardoor is Hij in feite nog niet 'Thuis' in Jeruzalem. Nog is Hij verwijderd van Zijn koningschap op die geografische plaats.

Gelijktijdig is Hij zowel in de hemel als ook tegenwoordig op aarde, waar Hij lijdt in Zijn volgelingen.²³ Hij is de wachtende 'Hebron-koning',²⁴ die de pijn lijdt van de vervreemding van Zijn volk als geheel.

Zijn aanwezigheid bij de Troon impliceert ook dat heel Israël daar is gerepresenteerd en dat er voor heel het volk wordt gepleit. Hij offert daar Zijn gebed dat voortkomt uit het delen in alle lijden van Zijn volk, zoals een waarachtig Hogepriester dat doet.²⁵

12. Ballingschap en de volken

Niet alleen zou de Tegenwoordigheid des HEREN zijn volk in ballingschap niet verlaten, maar door middel van hun ballingschapsbestaan zou God ook de volken bereiken. Deze interpretatie van ballingschap kan ook in de Talmoed gevonden worden. God 'zaait' Zijn volk onder de volken zodat de ballingschap bekeerlingen gelegenheid biedt zich aan te sluiten bij Zijn volk.²⁶ In Tenach zien we hoe deze waarheid werkelijkheid wordt.²⁷ Dit droeg bij tot de schepping van de menigte van Godvrezenden die we in het Nieuwe Testament tegenkomen.

---

²¹ Handelingen 8:1-4.

²² Lukas 9:31 spreekt over Jezus' dood als over Zijn exodus.

²³ Vgl. **Handelingen 9:4**.

²⁴ Net als David (vgl. 2 Samuël 2:4 en 5:1-5) wachtend op de eenheid van heel Israël in de erkenning van Zijn koningschap.

²⁵ Vgl. Hebreëen 2:7-18 en 4:15.

²⁶ b. Pesachim 87b in een interpretatie van Hosea 2:25; vgl. Zacharia 10:9.

²⁷ Te denken valt aan Ruth en aan de menigten die zich bij Israël voegden ten tijde van Esther (8:17; 9:27). Vgl. ook Jesaja 56:3, 6-7.

Maar op een wonderlijke manier zien we hetzelfde gebeuren wanneer Jezus de (diepste vorm van) ballingschap binnengaat, later gevolgd door Zijn volgelingen.

*Het 'nog-niet' van Zijn koningschap – ook een fysiek-geografische ballingschap gezien vanuit Jeruzalem implicerend, samen met een gericht zoeken naar zowel Zijn eigen volk als de volken – **brengt het goede nieuws over Hem naar alle volken.** Het Nieuwe Testament maakt daarbij duidelijk dat dit zoeken naar de volken plaatsvindt in een qua tijd gelimiteerde periode.²⁸ Wanneer **die tijd ten einde** komt, zal er een genezend herstel van het volk van God plaatsvinden.*

13. Wat is er gebeurd?

*Of het nu veroorzaakt werd door bepaalde theologisch-filosofische voorkeuren, of door een overwinnings-theologie, of door vervangings-theologische neigingen, geconstateerd moet worden dat **de hoofdstroom van de christelijke theologie geen oog en 'ruimte' heeft gehad voor een delen van God en Zijn Messias in (de pijn van) de ballingschap van Zijn volk.***

*Teksten die spreken over Goddelijk oordeel zijn gelezen en hebben een plaats gekregen in ons denken, net zoals dat het geval is geweest met teksten over toekomstige genade en trouw van God. Maar **trouw en 'samenzijn van God met Zijn volk' als een aanwezige realiteit door heel de geschiedenis van het Joodse volk heen**, zijn onopgemerkt gebleven binnen de hoofdstroom van de christelijke theologie. Dit gegeven heeft ons 'zicht' op God beïnvloed, en eveneens ons lezen van de Schriften en onze interpretatie van de geschiedenis.*

14. Goddelijk samenzijn 'in goede en kwade dagen'

*De liefdevolle Tegenwoordigheid van God deelt de wegen van Zijn volk ook in de ballingschap. Dit betekent dat er **altijd een liefdevol samenzijn** van God met Zijn volk is geweest en zal zijn.*

*God **omarmt Zijn volk inderdaad met twee 'armen'**.²⁹ De **arm** van de boodschap over en de Aanwezigheid van de opgestane Messias en de **arm** van Gods trouw die het leven deelt van ballingschap en aanbreekend herstel,*

²⁸ Mattheüs 24:14; Lukas 21:24; Romeinen 11:25.

²⁹ Dit is natuurlijk een antropomorfe metafoer, die echter een tweevoudige – en uiterst werkelijke – continue relatie van God met Zijn volk beschrijft.

en die samenvalt met de 'arm' van de niet-herkende Messias, die de wegen van Zijn volk in ballingschap en beginnende terugkeer deelt.

*Christelijk denken heeft heel **vaak alleen de 'arm' van de opgestane en verhoogde Messias herkend** en daarmee op een wezenlijke manier het nabij-zijn en samenzijn van God bij zijn volk ingeperkt. Dit heeft bijgedragen tot een afkeurende, soms spottende en afstand scheppend visie op het Joodse volk als geheel, met uitzondering misschien (en dat niet eens altijd) van de Joodse volgelingen van de Messias.*

*Het maakte dat wij geen theologische categorie of **'instrument'** hadden, dat ons in staat stelde om de feitelijke, actuele geschiedenis van het hele Joodse volk op een meer positieve manier te verbinden met Gods wegen en hart.*

*Wanneer we echter **ook de andere 'arm' herkennen** waarmee God vasthoudt, omarmt, zorgt voor, behoedt en naar Zijn volk reikt, namelijk de 'arm' van Zijn nabij- en samenzijn in ballingschap, en daarmee ook het nabij- en samenzijn van Zijn Messias in ballingschap, zelfs in deze periode van wachten op de uiteindelijke verlossing en de vereniging van het hele volk in het 'Jeruzalem-koningschap' van de Messias, dan **leren we ook anders te kijken naar (de geschiedenis van) het volk als geheel.***

*Dan beginnen we ook echt te geloven in Gods **behoeden** van Israël, en Zijn **Wachterschap**, waarin Hij sluimert noch slaapt,³⁰ te herkennen en concreet te verwachten. We moeten rekening houden met Gods nabijheid en samenzijn met het hele volk alle eeuwen door. En dit is **geen samenzijn op afstand, maar van binnenuit, door het delen van de Sjechiena in de realiteit van de ballingschap.***

15. Wat betekent dit voor ons kijken naar Israëls geschiedenis en wat mogen we verwachten aan zorg van God?

Aan het begin sprak ik over de film *The Boy In the Striped Pajamas* ... ik stelde de vraag: 'Hadden wij ook de Messias kunnen vinden ... als de gaskamerdeuren opengemaakt werden ... gestikt en omgeven door Zijn volk?'

Was de Messias te vinden in *Auschwitz*, in het ravijn van *Babi Yar*, op de *brandstapels* van de inquisitie in Lissabon en Madrid?

Als de notulen van de gemeenteraad van *Zwolle* in 1276/96 (? Precies ..) melden dat een aantal Joden tot glorie van God is omgebracht ... lezen we dan dat ook de Messias onder hen was ... telkens weer gehaat, bespot en gedood?

---

³⁰ Psalm 121:4.

Was Hij te vinden op de *Exodus* en is Hij te vinden vandaag schuilend in de schuilkelders van *Sderot* voor alle geweld uit *Gaza*?

Als God beloofd had op de een of andere manier tegenwoordig te zijn, zelfs in die eindeloos durende ballingschap ... moeten we dan *niet veel meer rekenen* met **Zijn leiding in bewaring, geestelijke verdieping en zorg voor Zijn volk?**

Met Zijn **Aanwezigheid** ... ook al weten we niet precies hoe en waar Zijn voetstappen te zien zijn? Moeten we dan ook niet heel *anders leren kijken* naar het geheel van het volk Israël? *Met meer liefde*, met de wetenschap dat op verborgen manieren God aanwezig is en is geweest in Israëls geschiedenis en volksbestaan?

Moeten we dan niet ook veel *meer rekenen* met ingrijpen Gods, met Goddelijke daden gericht op de uiteindelijke terugkeer naar Jeruzalem, van de Tegenwoordigheid van God, van de *Sjechiena*.

Want **daarheen terugkeren**: dat is Gods verlangen!

Daarheen terugkeren, dat is wat ook Zijn Messias zal doen!

Zijn voeten zullen staan op de Olijfberg!

Dan is dat de Berg van de erbarmende terugkeer!

16. Jezus is Koning der Joden.

Jezus is *Koning der Joden*. Niet maar van een deel, maar van *heel* het volk.

Net zoals David door God was aangesteld tot koning over *heel* Israël. David kende een *Hebron-koningschap* ... wachtend op *heel* Israël (zeven jaar en zes maanden) in Hebron.

Zo is het ook met Jezus ... een deel van Israël heeft Hem herkend ... en Hij wacht op *heel* Israël. Als de *Hebron-koning* wacht Messias Jezus op *heel* Israël met het oog op Zijn terugkeer naar Jeruzalem.

Hebron = *vereniging* ... van het volk onderling, van het volk en de Messias, van het hele volk en God, van de volken met Israël ... dit is de tijd waarin die vereniging moet plaatsvinden.

En dan daarna: *terugkeer* naar Jeruzalem ... zoals ook David Jeruzalem pas kon binnentrekken als koning van *heel* Israël.

Dieper dan wij ooit kunnen beseffen is Gods liefde en trouw daarop gericht!

Dieper dan wij ooit kunnen beseffen heeft Gods liefde Hemzelf gruwelijk veel pijn gekost, tot op vandaag.

Dieper dan wij ooit kunnen beseffen is de betekenis van de naam Immanuël!

God-met-ons, nabij Zijn volk ... om Zijn volk en die schare uit alle volken te verlossen van alle zonden. Maar dat betekent dus ook: nabij totdat die volkomen

verlossing is geschied. Totdat alles is hersteld in “de wederoprichting van alle dingen” (Hand 3:21).

*Wij moeten daarom ook **leren denken, en bidden, vanuit het perspectief van een langdurig lijden en wachten van God.** Zijn liefde en geduld raken Hemzelf. We leren om in de eerste plaats **omwille van Hemzelf** te bidden om de beloofde terugkeer van Zijn Tegenwoordigheid naar Zijn Huis. En **vervolgens ook omwille van Zijn volk**, want Gods terugkeer zal vergezeld gaan van de terugkeer van het volk naar de door God bepaalde rustplaats in het Land.³¹*

Gods trouw aan Israël: In goede en kwade dagen?

Dieper dan wij ooit voor mogelijk hielden!

God zij dank!

Zie voor dit thema ook het artikel in *Israël en de kerk* september 2019 – <http://www.messiasleren.nl/2019/08/23/goede-en-kwade-dagen/>

Zie verder:

www.messiasleren.nl

www.learningmessiah.com

---

³¹ Zie bijvoorbeeld Ezechiël 37:26-28 in de context van het gehele hoofdstuk.